

DEBREGZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ÉLŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Nagy győzelmünk a Sereth torkolata mentén

4400 orosz fogoly — Böhm-Ermolli serege kilencven kilométeres fronton üldözi az ellenséget — A Gallwitz-hadsereg elfoglalta Wolkowysk városát — Eichhorn csapatai Wilna előtt harcolnak — Az olaszok nagy veresége a Kreuzberg-nyergen

Debrecen, szeptember 8.

A pétervári honvédelmi tanácskozások határozata szenzációval lepi meg a világot. — Miklós cár maga veszi át hűseregének fővezérletét s már el is utazott az arcvonalra, hogy személyesen vezesse a hadműveleteket, melyeknek alakulása a teljes összeroppanást, a végső katasztrófát ígéri a sok milliós orosz haderőnek. Pétervári táviratok részletesen ismertetik a cár frontra utazását megelőző eseményeket. A cár megható bucsut vett feleségétől és gyermekeitől, akár a legszegényebb muzsik és hadba szállása előtt elkészítette végrendeletét is, amivel mintha azt akarná jelezni, hogy a háboruban az ő felséges személyével is történhetik valami. Az események valóban úgy alakulnak, hogy a cárnak szüksége lehetett a végrendelet készítésére. A szövetségesek diadalutja, amely elragadta a cár jogára alól egész Lengyelországot, immár a szent Oroszország földjén visz keresztül s nem lehetetlen, hogy ha nem is az ellenség golyója, de a saját népeinek főlháborodása előidézhet olyan eseményt, amely igazolni fogja a cár előrelátó ovatosságát.

Mert a napok mulásával egyre veszedelmesebben közeledik a cár seregeinek szörnyű katasztrófája. A déli és az északi orosz haderőket tegnap ismét súlyos csapások érték. — Pflanzler-Baltin hűseregének balszárnya az alsó Sereth és a Dnjester szögében nagy diadalt aratott a vele szemben álló ellenséges erők fölött, rendkívül fontos állásokból kivette őket és győzelme jeléül közel ötözfélezer orosz katonát és hét gépfegyvert szállított az arcvonal mögé. A hozzája csatlakozó Bothmer-hadsereg Tarnopol előtt visszaverte az oroszok támadásait, míg Böhm-Ermolli tábornoknak Wolyhnia délnyugati részébe nyomult csapatai kilencven kilométer széles fronton kergeti maga előtt a megvert ellenséget s az Ikva folyó irányába törnek előre. — Az északi orosz haderő is az újabb vereségek egész sorozatát szenvedte el. Lipót bajor herceg hadcsoportja s ebben a Kövess tábornok által vezetett magyar hadsereg Grodno tartomány déli részén föltartóztatlan erélylyel haladnak Minsk felé, tovább északra pedig Gallwitz tábornok vezette újabb győzelemre hadait. Ez a hadsereg tegnap elfoglalta Wolkowysk városát s üldözés közben leseperte az oroszokat a várostól keletre

emelkedő magaslatokról. A Hindenburg-hadsereg csoportja, melyet Eichhorn vezérezre-des vezényel, Nowi Troki-nál bukkant föl, tehát már mindössze husz kilométerre közelítette meg Wilnát, ahol az oroszok a döntő csatát várják. A legészakibb arcvonalon Below hűseregének jobbszárnya folytatta előnyomulását Dünaburg felé.

A déltiroli olasz offenzíva alig hogy megkezdődött, már is összetört. A tegnapi napról vezérkarunk nem jelent újabb harcokat, csupán annak a konstatálására szorítkozik, hogy a Kreuzberg-nyergen az olaszok a tegnapi csatában roppant véres vereséget szenvedtek. Csak az Isonzo-vonalon volt tegnap némi élénkség, amit az olaszok kudarcával végződött előretörései okoztak.

Mai távirataink a háboru eseményeiről itt következnek:

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 8. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

A wolyhniai várterületen a helyzet tegnap nem változott. — Néhány orosz ellentámadás tüziünkben összeomlott.

Odább délre Podkamiennél és Radziwionnál kivívott győzelmünk az ellenséget kilencven kilométer kiterjedésű arcvonalon visszavonulásra kényszerítette az Ikva folyó mögé. Csapataink üldözik.

A Sereth mellékén elkeseredett harcok folytak. Az ellenség Tarnopolnál és Strusownál berendezett hídfőszerei hadállásaiból tulerővel tört elő. A Tarnopolnál előnyomuló oroszokat a német csapatok ellentámadása visszaverte. Trembowlától nyugatra és délnyugatra a harc még folyik.

A Sereth torkolata közelében a cs. és kir. csapatok Benighi és Schönburg herceg tábornok vezérlete alatt rohammal vették be az ellenségnek Szuparkától északra fekvő hadállását. 20 orosz tisztet és 4400 főnyi legénységet elfogtak, valamint 7 gépfegyvert zsákmányoltak.

A Jaszolda mentén működő osztrák-magyar haderőnél nincs újság.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese

A német jelentés

Berlin, szeptember 8. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Daudsewas vidékén osztagaink folytatják az előnyomulást.

Eichhorn tábornok csapatai harc árán Nowi-Troki mellett (Wilnától délnyugatra) elfoglaltak néhány tóközi szorost.

Jeziory és Wolkowysk között támadásunk előrehalad. Wolkowyskot és az ettől keletre és északkeletre emelkedő magaslatokat elfoglaltuk. 2800 oroszot elfogtunk és 4 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Izabelin (Wolkowysktól délkeletre) környékén az ellenséget visszavetettük.

Tovább délre a hadcsoport előnyomul a Zelwjanka—Bezanka szakasz felé.

Pruzanytól északkeletre az osztrák-magyar csapatok a mocsárterületen át észak felé előnyomulnak. Kerek számban 1000 oroszot elfogtunk.

Mackensent tábornagy hadcsoportja: A Jaszolda mentén és Drohiczyntól keletre a harc tovább tart.

Délkeleti hadszíntér: Tarnopolnál az oroszok támadásait visszavertük. Tovább délre, Ostrowtól nyugatra az ellenség előretöréseit a német csapatok ellentámadásával megállítottuk.

Az oroszoknak mai jelentése, amely két német hadosztály vereségéről, 150 katonánk elfogásáról, 30 német ágyunak és sok gépfegyvernek zsákmányolásáról szól, tisztára koholt. Egyetlenegy német katona sem hátrált egy lépést sem, egyetlenegy ágyu, egyetlenegy géppuska nem került az ellenség kezére. Valójában a német ezredek említett ellentámadása az előnyomuló ellenséget messzebbre visszavetette. Az ezredek egyike 250 oroszot elfogott.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A Dnjester-menti diadal

Csernovic, szeptember 8. (Magyar Távirati Iroda.) A Sereth torkolatától keletre kivívott győzelmünk egy nagyszerűen sikerült cselünk eredménye. Támadásunk teljesen megsejtette az oroszokat. Tüzérségünk hevesen bom-

bázta a Dnjester-fordulónál kiépített és rendkívül erősen megerősített orosz hadállásokat, mintha ki akarnók erőszakolni az átkelést. E közben gyalogos csapataink egy más helyen minden tüzéségi előkészítés nélkül átkeltek a Dnjesteren és a tulsó oldalon szilárdan megvérték lábukat.

A cár lett a fővezér

Pétervár, szeptember 8. (Magyar Távirati Iroda.) Miklós cár és Nikolajevics Miklós nagy herceg hadseregarancsot adtak ki, amelyben tudatják, hogy a cár átvette az egész orosz had-erő főparancsnokságát.

A cár bucsuja családjától

Pétervár, szeptember 8. (Magyar Távirati Iroda.) A cár, mielőtt a frontra elutazott, az udvari funkcionáriusoknak átadta végrendeletét, majd elbucszott családjától. A bucsuzás során megindító jelenetek játszódtak le. Gyermekai sirva állották körül a cárt, aki így szólt feleségéhez és gyermekeihez:

— A harctérre megyek, hogy seregeim élére állva és kardomat kihuzva, megvédjem a hazát az ellenségtől. Isten segítsen bennünket.

A cárné megölelte férjét, aki a bucsuzás után visszavonult szobájába és egy óra múlva elutazott.

Poincaré és a cár táviratváltása

Páris, szeptember 8. (Magyar Távirati Iroda.) A Havas-ügynökség jelenti: Abból az alkalmából, hogy Miklós cár személyesen veszi át hadseregének vezetését, a cár a következő táviratot intézte Poincaré elnökhöz:

— Amikor vitéz seregeim élére állok, lelki szükséglet számomra, hogy Önnek legőszintebb óhajaimat kifejezzem, amelyet Franciaország nagysága dicső hadseregeinek győzelme iránt táplálok.

Poincaré elnök a következő távirattal válaszolt:

— Tudom, hogy Felséged, amikor hősi hadseregének parancsnokságát személyesen átveszi, a szövetséges nemzetekre erőszakolt háborút a végleges győzelemig erélyesen kívánja folytatni. Franciaország nevében a legbensőbb jókívánásokat küldöm Felségednek.

A döntő csata

Lugano, szeptember 8. (Magyar Távirati Iroda.) A Corriera della Sera a következő táviratot közli Londonból: Az angol körök szerint a németek a Diina-vonalon döntő csatára készülnek. Az orosz jelentések arról szólnak, hogy a németek ezen a vonalon nagy csapatösszevonásokat eszközölnek.

Páris, szeptember 8. (Magyar Távirati Iroda.) A Journal tudósítója jelenti az orosz főhadiszállásról: Grodnótól keletre heves harcok folynak. Az oroszok a legnagyobb erőfeszítéssel próbálják védeni a Njementől visszahúzódó csapatok visszavonulási útját. A harcok már napok óta tartanak. Az orosz hadsereg helyzete súlyos, mindazonáltal remélik, hogy néhány ágyu hátrahagyásával megmenekülhetnek a négy oldalról fenyegető körülmények elől.

Scholz tábornok kiűntetése

Berlin, szeptember 8. — Vilmos császár Scholz tábornoknak Grodno bevétele alkalmából a Pour le merit rendet adományozta.

Belga segítség Oroszországnak

Milano, szeptember 8. Megerősítik azt a hírt, hogy belga műszaki csapatokat küldenek Oroszországba. Francia forrásból származó tudósítások jelentékeny különítményekről beszélnek, amelyek hadianyaggal jól felszerelve már

el is mentek Oroszországba. A belga segítséget különösen az orosz fegyver- és municiógyárakban fogják fölhasználni.

Az orosz kormányválság

Rodzianko előtérben

Kopenhága, szeptember 8. A Politiken pétervári tudósítója jelenti, hogy Rodzianko befolyása állandóan növekszik és ezidőszent neki van legtöbb kilátása a miniszterelnökségre.

Stockholm, szeptember 8. Hogy az orosz bürokrácia mennyire meghunyászkodott, arra nézve jellemző szimptoma az a tény, hogy Goremjkin közölte a дума elnökével, hogy a kormány nem avatkozik bele a дума belügyeibe s a дума állandó ülésének kérdésében a döntést átengedi a képviselőháznak. A kormány továbbá már nem ellenzi azt a tervet, hogy parlamenti bizottságot alakítsanak a birodalom védelmére, úgy, hogy a bizottság már össze is ült.

A dél-oroszországi kolera

Csernovic, szeptember 8. Az eltussolási intézkedések dacára ismeretessé vált az a tény, hogy Dél-Oroszországban a kolera nagyon terjed. Bessarabiában, Podoliában, Chersonban és Taurisban egész falvak és vidékek meg vannak fertőzve. Számos helységben a lakosságnak több mint tíz százaléka megbetegedett. Minthogy minden gyógyszert a hadsereg céljaira fordítanak, az egészségügyi intézkedések elégtelenek. Ehez járul, hogy a menekülők mindenfelé terjesztik a ragályt. A kolera itt több áldozatot szed, mint a háború. Az állapotok vigasztalanok s a hatóságok tanácstalanul állanak.

Az olasz háború

A kreuzbergi nagy győzelem

Budapest, szeptember 8. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A Kreuzberg-Sattel szakaszon az olaszok súlyosabb veszteségeket szenvedtek, mint a hogy kezdetben következtetni lehetett. Ugyanis a csatátér kítakarítása alkalmával csapataink csupán a Pflanzspitze—Cima—Fruognoni és Eisenreichkamm előtt több mint 400 olasz halottat számláltak össze.

Az olasz hadszíntéren a helyzet teljesen változatlan.

A Doberdo-szakaszon csapataink ma reggel egy a Karsthochfläche kiugró része ellen irányított olasz támadást vertek vissza. A Vermeglianotól keletre előrejutni igyekvő olasz gyalogságot kézigránatokkal üztük vissza.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese

Az olaszok téli hadterve

Róma, szeptember 8. (Magyar Távirati Iroda.) A Stampa közlése szerint az olaszok a tél beálltával korlátozni fogják tiroli offenzívájukat és csak az Isonzo-vonalon s a Karszt-vidéken folytatják a hadműveleteket.

Joffre az olasz főhadiszálláson

Lugano, szeptember 8. Olaszországban általános nagy föltűnést keltett az a hír, hogy Joffre tábornok, a francia generalissimus, meglátogatta az olasz frontot. Látogatását általában inspekciós utazás gyanánt fogják fel. Cadorna ellen erős áramlat alakul ki. Az olasz főparancsnokról katonai körökben csak így beszélnek: „un buon vecchio”. (Egy jó öreg ember.)

Genf, szeptember 8. (Magyar Távirati Iroda.) Joffre olaszországi utazásának célja

annak a tervnek a megbeszélése, hogy a nyugati arcvonalon szeptemberben megindítandó offenzívában az olaszok is vegyenek részt.

Az olaszok józanodnak

Berlin, szeptember 8. A Magdeburger Zeitung alkalmi tudósítója, Lachnunk dr., érdekes közleményt küldött lapjának egy levélről, melyet egy hadbavonult olasz képviselő írt fivérének, aki történetesen jó barátja Lachnund drnak. A levélben rendkívül komor hangulat nyer kifejezést a hadjáratról. Mi lesz, — kérdi a levél írója — ha a mostani kudarcot vallott offenzíva után Olaszország főhadiszíntérré lesz? Szívesen hisz azokban a hírekben, melyek szerint a kormány gyors békekötésre gondol. A fronton hírek keringenek kabinetválságról és a központi hatalmakkal való új egyezmény rögtön megkötéséről. Salandra napjai mindenestre meg vannak számlálva. A király tanács-talan a fenyegető forradalom miatt. A levél írója megemlíti még, hogy a hideg miatt nagyon sok katona elpusztul.

Az olasz cenzura észretér

Lugano, szeptember 8. Az olasz cenzura lassankint észretér, aminek első jele, hogy az Avanti csaknem minden törlés nélkül jelenik meg, ami néhány héttel ezelőtt még lehetetlenség volt. A szociálista ujság rosszalja, hogy Olaszországban sokan még mindig nem akarják belátni, hogy a valóság egészen másképp fest, mint az az átomvilág, amelyben élnek. A könyves- és ujságos boltokban még mindig kiállítanak olyan karikatúrákat, melyek úgy tüntetik föl az osztrák-magyar haderőt, mint valami fegyvertelen, széttűllött hadat, amely elszalad az olasz bersaglierek elől. — A frontról visszatérő olasz katonák föl vannak háborodva az éfajta izléstelenségek miatt. — Itt az ideje, hogy a hatóságok véget vessenek ennek a veszedelmes túlzásnak.

Németország és az olaszok Dardanella-akciója

Bukarest, szeptember 8. (Magyar Távirati Iroda.) Németország Svájc utján figyelmeztette Olaszországot, hogy abban az esetben, ha olasz csapatok résztvesznek a Dardanellák elleni akcióban, úgy hadat fog üzenni Olaszországnak.

A belga-francia harctér

Berlin, szeptember 8. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Tegnap reggel Middelkerke előtt több elengedhetetlen hajó jelent meg és délelőtt Westendet, délután pedig Ostendet ágyuzta. A hajók parti ütegeink tüze elől ismét visszavonultak. Katonai kárt nem okoztak. Ostendeban két belga lakost megöltek, egyet megsebesítettek.

Az arcvonalon egyébként az egész nap különös esemény nélkül telt el.

A Champagneban, Le Mesniltől északra, egy német harci repülő lelőtt egy felfegyverzett francia repülőgépet, amely égvé lezuhant. A benne ülők meghaltak. A breisgaui Freiburg ellen intézett ellenséges támadás sikertelen maradt.

Az angol szociálisták a védkötelezettség ellen

Rotterdam, szeptember 8. Az angol szociálista párt végrehajtó bizottsága manifesztumot terjeszt, amelyben fölhívja az angol népet, hogy foglaljon állást az általános védkötelezettség behozatala ellen.

Bé
Iroda.)
tója tá
cimű k
ket írja
An
köze e
mely n
kénytel
kormán
államok
telen h
ideáljain

Há
Iroda.)
kat a h
gósításá

Ellopt
Ath
Iroda.)
ségnek
rálynak
iratait k
kasztotta
A távir
1500 fra
dósítokt
szerint
király tá
került m
és a két

Ath
Iroda.)
szerb ko
nek a s
a tény
felmondá

a Had
A h
teriumna
polgári
lyok me

E s
ság az
melyeket
belőle el
tárolása,
vagy tov
közvetlen
sára har
is — a p
a budape
hatja, a r

Előad
renc
Az
Fe

A bud
totta n

A Balkán-államok

Bolgár-szerb háború előtt

Bécs, szeptember 8. (Magyar Távirati Iroda.) A *Südslawische Korrespondenz* tudósítója táviratozza Szófiából: A *Narodni Prava* című kormánylap mai számában a következőket írja:

Amikor a békés megegyezés minden eszéközé eredménytelen maradt, az az állam, amely nemzeti önrendelkezési jogával élni akar, kénytelen a fegyveres erőhöz nyulni. A bolgár kormány, amely mindent elkövetett a Balkán-államokkal való megegyezés érdekében, kénytelen hatóságosabb eszközöket keresni nemzeti ideáljainak megvalósítására.

Románia nem mozgósít

Hága, szeptember 8. (Magyar Távirati Iroda.) A londoni román követ megcáfolja azokat a híreket, melyek a román hadsereg mozgósításáról elterjedtek.

Ellopták a görög király táviratait

Athén, szeptember 8. (Magyar Távirati Iroda.) Óriási izgatottságot keltett a rendőrségnek az a fölfedezése, hogy *Konstantin királynak és az athéni német követségnek a táviratait két távirádliszt hónapokon át elcsúszkoltatta és eladta két francia laptudósítónak.* A távirádlisztek rendszeres fizetést, havonta 1500 frankot kaptak fejenként a francia laptudósítótól. A német hivatalos táviratokat *hír szerint Oroszországba továbbították.* Hogy a király távirataival mi történt, azt még nem sikerült megállapítani. A *bűnös távirádliszteket és a két francia laptudósítót letartóztatták.*

A görög-szerb szövetség

Athén, szeptember 8. (Magyar Távirati Iroda.) — *Venizelos miniszterelnök közölte a szerb kormánnyal, hogy ha Szerbia beleegyezne a szerb-görög határ megrövidítésébe, ezt a tényt Görögország a szövetségi szerződés felmondásának tekintené.*

Kivételes eljárás a Haditermék-részvénytársaság polgári pereiben

A hivatalos lap mai száma közli a miniszteriumnak a *Haditermék-részvénytársaság polgári pereiben való kivételes eljárási szabályok* megállapítására vonatkozó rendeletét.

E szerint a Haditermék-részvénytársaság az olyan ügyletéből felmerült pereket, amelyeket mezőgazdasági terménynek vagy belőle előállított gyártmányoknak megszerzése, tárolása, feldolgozása, forgalomba hozatala vagy továbbítása körében kötött — ide értve a közvetlen kötelezettek tartozásának biztosítására harmadik személyekkel kötött ügyeket is — a per tárgyának értékére tekintet nélkül, a budapesti kir. törvényszék előtt is megindíthatja, a részvénytársaság ellen az említett ügy-

letekből eredő pert szintén a budapesti törvényszéknek kell megindítani, kivéve ha a részvénytársaság magát más bíróságnak a fennálló jogszabályok értelmében alávetette, mely esetben a pert csak ennél a bíróságnál lehet megindítani.

A budapesti törvényszék elé tartozó ezekben a perekben a következő eltéréseket kell alkalmazni: az idéző végzésben a per felvételére és egyúttal érdemleges tárgyalására kell a határnapot kitűzni és az érdemleges tárgyalást nyomban meg kell tartani a perfelvételi tárgyalás után; a tárgyalás a törvényszék szék helyén a bíróság hivatali helyiségén kívül is megtartható; az érdemleges tárgyalás előtt a felperes előkészítő iratot nem adhat, az alperes csak egy előkészítő iratot adhat a tárgyalási időköz első felében; a tárgyalást a Pp. 204. §-ának 2—4. pontjaiban meghatározott módon elő kell készíteni, amennyiben ily előkészítés az eset körülményei szerint lehetséges; szerződési kikötés esetében, vagy ha mind a két fél beleegyezik, az áru minőségére, minőségi súlyára és értékére vonatkozó szakértői vélemény adása végett a budapesti áru- és értéktörzsde szakértői bizottságát kell megkeresni; a fél a bizottság véleményét előre is megszerezheti, a bizottság a felek jelenléte nélkül is eljárhat, a bizottság véleménye mind a felekre, mind a bíróságra kötelező; a teljesítési határidő meghosszabbításának nincs helye; oly esetben, midőn a polgári perrendtartás szerint ellentmondásnak volna helye: a mulasztás következményeit igazolással lehet orvosolni.

A kir. törvényszéknek a jelen rendelet szerinti eljárásra tartozó perekben hozott ítélete ellen más felebbvitel kizárásával csak felülvizsgálati kérelemnek van helye; a törvényszéknek hatáskörét vagy illetékességét megállapító ítélete, vagy ítéletének a hatáskört vagy az illetékességet megállapító része ellen felebbvitelnek nincs helye. — A felülvizsgálati kérelem és felfolyamodás felett felülvizsgálati kérelem és felfolyamodás felett a kir. Kuria határoz. A jogerős végítélet vagy egyezség ellen a Pp. 563—574. §-ainak megfelelő alkalmazásával perújításnak van helye; perújítás alapján az alapperbeli ítélet vagy egyezség végrehajtását nem lehet felfüggeszteni.

A jelen rendelet alá tartozó ügyeket minden fokon soronkívül kell elintézni.

HIREK

— **A zsidók újéve.** Ma este köszöntött be a zsidók újéve. Az 5676-ik esztendő kezdődik most, a világ teremtésétől fogva, ahonnan a zsidók időszámítása kezdődik. Két napig tart az izraelita újévi ünnep, amelyen a hívők felkeresik a templomokat és ájtatosan imádkoznak. A Deák Ferenc-utcai izraelita templomban újév ünnepén *Kausz Vilmos* főrabbi mond szent beszédet.

— **A városi díjakok Debrecenfalváért.** A városi napidíjasok 125 koronát gyűjtöttek össze maguk között Debrecenfalva felépítésének a költségére. Az összeget ma délután küldöttség útján adták át a polgármesternek, aki meleg szavakban köszönte meg a napidíjasok áldozatkészségét.

— **A szesziföldék üzemének korlátozása.** A hivatalos lap mai száma közli a pénzügyminiszternek a szesziföldék üzemének korlátozása tárgyában kiadott rendeletét. E szerint buzá, kétszerest és zabot a fogyasztási adó alá eső szesziföldék az 1915—16. évi termési időszakban egyáltalában nem dolgozhatnak fel. — Rozsot és árpat alapanyag gyanánt csak a sajtolt élesztőt is készítő szesziföldék fordíthatnak szesztermelésre, még pedig rozsot az illető szesziföldékben az 1913—14. évi termelési időszakban feldolgozott rozs tényleges súlymennyisége, árpat pedig — amely kizárólag maláta alakjában dolgozható fel — az említett termelési időszak alatt száraz és zöld maláta alakjában feldolgozott árpamennyiség erejéig. — A sajtolt élesztőt nem készítő szesziföldék rozsot egyáltalában nem fordíthatnak szesztermelésre, árpat pedig csakis az egyéb anyagokból készíthető cefréhez használatos maláta alakjában. — A szesztermeléssel együttesen sajtolt élesztőt is készítő ipari és mezőgazdasági szesziföldék az említettek kivül egyéb szeszgyártási anyagokat oly mérvben dolgozhatnak fel, hogy a rendelkezésükre álló anyagokból való összes szesztermelésük az 1915—16. évi termelési időszakban nem lépheti túl az 1913—14-iki termelési évadban elért szesztermelésük mennyiségét. Azok a szesziföldék, melyek az 1914—15. évi termelési időszakban sajtolt élesztőt nem készítettek, az 1915—16-iki termelési évadban sajtolt élesztőt készítésével nem foglalkozhatnak. Ez a tilalom nem terjed ki a kontingenssel bíró gazdasági szesziföldékre, amelyek első ízben a most említett termelési időszakban kerülnek üzembe. Az ilyen szesziföldék 1915—16-évi szesztermelvénye azonban nem haladhatja meg a részükre kiadott törzskontingens mennyiségét. Ha a szesziföldék alapanyagként kizárólag vagy más anyagokkal vegyesen, de túlnyomólag *burgonyát* dolgoznak fel, az 1913—14. évi termelési időszakban elért szesztermelvényük 75 százalékának megfelelő mennyiségű szeszt termelhetnek. Egyéb szeszgyártási anyagok — tengeri, cukorrépa, melasse, stb. — feldolgozása esetén ugy az ipari, mint a mezőgazdasági szesziföldék legfeljebb az 1913—14. évi termelési időszakban elért szesztermelvényük 75 százalékának megfelelő mennyiségű szeszt termelhetnek. A rendelet szeptember 1-től kezdődőleg lép hatályba.

— **A nyirábrányi görög katolikus lelkész titokzatos halála.** Részletesen beszámoltunk tegnap *Székely János* nyirábrányi görög katolikus lelkész titokzatos tragédiájáról, melyre a nyomozás még mindig nem tudott teljes világosságot deríteni. A szerencsétlen lelkész holttestét felboncolták és az orvos megállapította, hogy a testen levő sérüléseket, amelyek a halált okozták, késszurás, vagy más éles tárgy okozta. Ebből az látszik, hogy *Székely János* bűnös kezeknek esett áldozatul. A lelkész fia, *Székely József* a leghatározottabban megerősíti ezt a következtetést, mert tudomása szerint az apjának halálát ellenségei voltak Nyirábrányban. A nyomozás tovább folyik.

— **Beírás a kereskedő-tanonciskolába.** A ránc jövő iskolai évre a kereskedő-tanoncok beírása f. évi szept. hó 9-én, *csütörtökön*, 10-én, *pénteken*, 11-én, *szombaton* és 12-én, *vasárnap* d. e. 10—12 órákor fog végbemenni. A jelentkező tanoncok az iskola kapusától bejelentő lapot kapnak, amelyet a főnök tölt ki és ir alá. E lappal a tanuló beírás végett jelentkezik az igazgatónál. Az első ízben beiratkozó tanoncok tanoncszerződésüket, utolsó iskolai, továbbá születési és újraoltási bizonyítványukat kötelesek felmutatni. A beírásakor az I. félévi tandíj fejében 20 K, társulati tagok tanoncai részéről 16 K fizetendő. *A javító vizsgálatokat* szept. hó 9-én, *csütörtökön* d. u. 3—5 órákor és szept. hó 12-én, *vasárnap* d. e. 10—12 órákor tartjuk meg. A tanonctartó főnök urak az 1884. évi XVII. t.-c. rendelkezése értelmében tanoncaikat azonnal az év kezdetén, vagy az iskolai év folyamán felfogadott tanoncot évközben is a felfogadás után azonnal kötelesek az iskolába beírni. Súlyos háborús körülményekre való hivatkozással a felmentés iránti kérelmek kellő okiratokkal felszerelten az iskola igazgatóságához a beírásakor intézendők.

Apollo

Ma, *csütörtökön*
Előadások 5 és 7 órákor félhelyárak, 9 órákor
rendes helyárak, folytatódó bemenet.

Az idei szezon első nagy slagera!

Felrobbant aknák

kém-dráma 4 felvonásban.

A budapesti „Omnia” ezzel a slagerrel nyitotta meg új évadját és a legnagyobb siker mellett két héttig tűzte műsorára.

Kitűnő kíséző műsor!

URANIA

Debrecenben legnagyobb, legelőkelőbb hangja
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára!

BÜNYÜGYI DRÁMA.

A KÉT HAZÁBAN

egy család története 5 részben.

Érdekfeszítő jelenetek, kitűnő rendezés.

Katolika két tűz között. Vigjáték.

A szerelem hatása. Humoros.

Előadások kezdete 6 órákor, rendező helyár.
Folytatódó bemenet.

— **Csak egy virágszál!** A József kir. herceg szanatórium-egyesület a szokásos november elseji gyűjtését az idén is megtartja, tekintettel arra, hogy nagyon sok tüdőbeteg katonát ápol díjtalanul, sőt azok fűrdőköltségeit is fedezi. Csak egy virágszál árát kéri az idén is, amit gyűjtőiveken lehet előjegyezni. Kívánatos, hogy Debrecen közönsége ezen emberbaráti mozgalmat a leghathatósabb támogatásban részesítse.

— **Halálozás.** Özv. Jánossy Józsefné urnó tegnapelőtt reggel váratlanul, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése nagy részvét mellett folyt le ma délután a Kossuth-utcai gyászháztól, hol Szele György lelkész mondott a koporsó felett megható imádságot. Az elhunyt urnó férje tekintélyes kereskedő volt hosszú ideig városunkban. Benne Jánossy Miklós máv. mérnök édesanyját, Kontsek Géza és Kontsek Kornél helybeli tekintélyes kereskedők anyósukat gyászolják.

— **Nagy drágaság Romániában.** Ugy lát-szik, Romániában is akadnak emberek, akik a maguk hasznára igyekeznek kihasználni mindenféle bonyodalmat és ott sem nagyon válogatnak az eszközökben. Ezt sirja el a Bukarester Tagblatt, amikor a felháborodás hangján emlékezik meg a romániai nyaralók tulajdonosairól, akik az otthon nyaraló közönséget való-sággal kifosztották.

A „Bukarester Tagblatt” legutóbbi számában olvassuk, hogy a romániai nyaralók és fűrdők szállodásai, vendéglősei és kaszinók vállalkozói az idei nyáron, amikor a háború miatt a közönség nem mehetett külföldre, mily fényes üzleteket csináltak és annyi pénzt szereztek, amennyit csak akartak. A szerencsétlen nyaralókat — írja a „Bukarester Tagblatt” — kirabolták, mint az abruzzói hegyek között az utasokat. Szinjában, Constanzában, Slanicban és még egy néhány más hazai nyaralóhelyen egy szobáért, amelynek nem volt több értéke naponta 2 franknál, 15—20 frankot vettek és az étkezésnél még szemérmelenebb módon zsaroltak. Van vendéglő, ahol egy sült csirkéért 5—6 frankot kellett fizetni. Egy adag sonka nagyon gyakran 3 frankba került és voltak olyan vendéglősök, akik egy üveg romániai gyártmányú Vichy-vizet, amely nekik 15 centimbe került, 1.20 frankkal fizették meg. És mindezek a lelkiismeretlen üzerek palotaszzerű házakat és automobiloikat szereznek maguknak, nem sajnálják maguktól a legdrágább dolgokat, ámde sohasem gondolnak arra, hogy vállalatukon, amellyel meggazdagodtak, valamelyes javítást eszközöljenek. — És az okos emberek, — írja a „Bukarester Tagblatt” — akik tudnak számolni és kevés pénzért akarnak nyaraló- és fűrdőhelyet igénybevenni, a jövő évben, amikor ismét béke lesz, a külföldre fog-nak utazni.

— **A Katona-Otthon szombati művész-estje.** A debreceni Katona-Otthon nagyszabású művészestét rendez Debrecenfalva javára. — Ezen az estén számol be Ferenczy Gyula dr. egyetemi tanár, a Katona-Otthon lelkes igazgatója königgrázi utjáról, amelynek eredménye a debreceni 39-esek königgrázi Katona-Otthonának megteremtése. — A Ferenczy Gyula dr. előadása mindenestre a legnagyobb várakozásra tarthat számot. Az estén szerepelné fog Babits Vilma budapesti operaénekesnő. Fellép továbbá a Katona-Otthonban Max Kaciewicz, világhírű berlini operaénekes, Iványi Sándor, ez a kedvelt komikus tréfákkal, kuplékkal szerepel a műsoron. — A helyárak a következők: páholy 10 kor., ülő-hely földszinten 3, 2 és 1 korona. A jegyeket már árusítják az Arany Bika palotában levő Katona-Otthon helyiségében. (Telefon 831.)

— **A törvényhatóságok gabona-szükség-lete.** A belügyminiszter rendelete azt a feladat-tal rója a törvényhatóságokra, hogy a köz-élemezés gabonaszükségletének fedezéséről, amennyiben szükséges, gondosodjanak. — Ez a gondoskodás olyan anyagi eszközöket feltéte-lez, melyek csak hitelművelet útján vehetők forgalomba. Magának a gondoskodás során ér-vényesülő eljárásnak a lebonyolítására három-féle mód lehetséges:

1. A gabonaszükséglet beszerzéséről, átvé-teléről és további kezeltezéséről a törvényható-ság egy, vagy több megbízott útján gondosko-dik. Ebben az esetben a törvényhatóság és a

hitelző pénzintézet között csupán olyan hitel-műveletről lehet szó, amely a gabonavásárlás-hoz szükséges pénzüsszeg biztosítására lenne hivatott.

2. A gabona bevásárlását, átvételét és gon-dos kezelését, valamint a községeknek azok vasuti állomásáig való szállítását, illetve átadá-sát a hitelző pénzintézet eszközli, a megőröl-tetés és a liszt forgalombahozatala azonban már a községek dolga. Ebben az esetben a hitelző pénzintézet egyuttal mint a törvényhatóság megbízottja is, önálló vállalkozóként szerepel egészen addig, amíg a gabonát a községek át-vették.

3. A gabona bevásárlását, átvételét, gon-dos kezelését, liszté való megőröltetését és a községeknek azok vasuti állomásáig leendő el-szállítását is a hitelző pénzintézet eszközli, mely ebben az esetben is a törvényhatóság megbízása alapján mint önálló vállalkozó sze-repel.

— **Hatóságilag fertőtlenített új és ódon tan-könyvek minden iskola részére** kapható Aczél antquariumában, Első Takarékpalota.

— **Egy tanító tragédiája.** Derecskéről jelenti tudósítónk: Magyar Lajos tanító felesé-ge már huzamosabb idő óta súlyos ideggyógy-szenved. Családja már minden orvosi segítsé-get igénybe vett, hogy megmentsse az asszonyt. Egyik este, mikor teljesen egyedül volt otthon a beteg asszony, petrolummal leöntötte a ruhá-ját és meggyújtotta. Pár pillanat alatt eleven fáklya volt a szerencsétlen asszony, a ki ré-mes jajgatással futkosott az udvaron. — Férje igyekezett segítségére menni, de hiába, mert az asszony férje szemelátára szénné égett. Az elégett asszony tetemét nagy részvét mellet temették el.

— **Felrobbant aknák.** Ez a címe annak az érdekes és izgalmas cselekményű film-újdon-ságnak, melyet az Apollo ma mutat be. A Fel-robbant aknák tulajdonképpen egy hatalmas kémdráma, mely egyike a legfrappánsabb film-daraboknak; ideges cselekménye meglepő trik-keket komplikálódik és amely a budapesti Om-niának ezidőszerinti kasszadarabja. Az Apollo négy napra tűzte műsorára ezt a látványos, grandiózus filmet. Ma az előadások 5 és 7 óra-kor félhétórakkal, 9 órakor rendes helyárak-kal kezdődnek.

— **Az iparostanonciskolánál** (Burgundia 1.) megürült iskolaszolgái állásra jelentkezhetni ugyanott az igazgatónál.

— **Nevelő intézetekbe** szükséges kellek, fiókos tűk, haj-, ruha-, fogkefék, fésűk, ollók, iskolai táskák, stb. nagy választékban besze-rezhető Mentze Henrik újdonságok áruházában Debrecen, Piac-utca 38. sz.

— **Fertőtlenített ócska és új tankönyvek** az összes iskolák részére kaphatók Hegedűs és Sándornál, főposta mellett.

— **1000 pár női schewro cipő,** amerikai, olcsó vétel folytán páronként 12 koronáival el-adó. Nagy Cipőáruház, Hatvan-u. 8. sz. Ugyan-ott iskolai cipők kaphatók.

— **Tankönyvek féláron** Harmathynál, Fű-vészker-t. u. 14.

— **Házmester,** szolid életű, ki a szerelési és gépészeti munkákban jártas, alkalmazást nyer a Kölcsonos Segélyző Egyletnél. Szemé-lyesen elhozott írásbeli ajánlatok az igazgató-hoz nyújtandók be.

NYILTTÉK. *)

Fog-Krém

KALODONT

70 Fillér

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: *Van-e babája?* énekes bohó-ság. (Bemutató.)

PÉNTEK: *Van-e babája?* énekes bohóság.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.

Apró hirdetések

Pénzkölcsön

értékpapírokra, sorsjegyekre, hadi kölcsön kötvényekre.

Hadi kölcsön	80
100 koronánként	15
Bazilika sorsjegy	18
Magyar vöröskereszt sorsjegy	30
Osztrák " " " "	25
Olasz " " " "	10
Jósziv " " " "	6
Erzsébet " " " "	70
Pesti Hazai " " " "	120
Konvertált jelzálog " " " "	120

Ha az értékpapír másutt van letétben, kiváltjuk és arra a fenti kölcsönt adjuk. **Külföldi pénze-ket, arany érmeket a legmagasabb napi áron beváltunk.**

Debreceni Pénzváltóbank és Zálogkölcsön Részv. Társaság SIMONFFY-UTCA 13. Telefon 293.

Záros könyhasználat megvételre kerestetik. Cím: Diakonissza otthon, Ispótytelep 12.

Dohányzsinog használt, de jó állapotban igen olcsón kapható Neumann Nándor és Tsa cégnél Hatvan-u. 8. sz.

Tanuló felvétetik Mentze Henrik újdonságok áruházában Piac-utca 38. sz.

Tarhonya

tiszta buza lisztből készült vizes tarhonyát mázsánként 100 K-ért szállítok. Czim kiadóhivatalban.

Szénvignetta szerezhető olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Kiadó

Söröcsarnok és vendéglő!
A Kossuth- és Piac-utca sarkán lévő legmoder-nebb berendezésű **alagsori vendéglő és söröcsarnok** f. évi november 1-től kezdve kiadó. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Első Takarékpénztárhoz.

A valódi PALMA

SZESZ
előrendű háztartásokon kívül mindenütt alkalmos és vegy-tiszta mentholl tartalmaz és éppen ezért minden házban nemcsak kívánság, hanem bel-sőség is állandóan igénybe veszik. A

PALMA

SZESZ
már a bedörzsölés alatt csil-lapítja a fájdaimeket. Erősítő és hűsítő hatásánál fogva me-legben, hidegben egyaránt nagy szolgálatot tesz kato-náknak a háborúban. Hogy mily nagy szolgálatot teljesít a

PALMA

SZESZ
a katonáknál, legjobban bizo-nyít az a körülmény, hogy a magyar katonák el sem indul-nak néhány üveg

PALMA

SZESZ
nélkül és magyar katonát hozzatartozók

PALMA

SZESZ
nélkül el sem engedik.
A Palma alapárak:
Próba üveg ára . . . 40 fill.
Közép üveg ára . . . 1. kor.
Nagy üveg ára . . . 2. kor.
Készít:

Dr. SZELÉNYI ÁRPÁD

gyógyszerész
Debrecen, Piac-utca 30.
Kossuth-patika.

Kifutó fiu

felvétetik a kiadóhivatalban.

Boros hordók!!

500 hektó új, 250 hektó használt, 25 litertől 650 literig. Továbbá új zsiros hordók minden nagyságban kaphatók hordógyáramban.

Bárá Györfy Miklós

Nap-u. 4. Interurban-telefon 12-83.

SOMOSSY LÁSZLÓ

DEBRECZEN, Kistemplombazár

HAJDUVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA

Intézeti fehérneműek

előírás szerint.

Paplanok — matracok — flanelta-
karók — zsebkendők — esőernyők —
harisnyák — asztalneműek

nagy választékban!